

Zápis o průběhu obhajoby doktorské dizertační práce Ing. Lenky DRÁBKOVÉ (Tomkové) "Izolace a charakterizace genu pro lakázu u ječmene (*Hordeum vulgare* L.)", která se konala na PŘF UK v Praze dne 27. května 2015 před komisí OR programu molekulární a buněčná biologie, genetika a virologie

Komisi jmenované ad hoc děkanem fakulty byly předány, podle platných předpisů, všechny podklady nezbytné k zahájení obhajoby na jejím veřejném zasedání, kterého se zúčastnilo 8 z 9 členů. Přítomni byli rovněž oba oponenti, z nichž RNDr. Lukáš Fischer, Ph.D. z katedry experimentální biologie rostlin PŘF UK byl oponentem z řad členů komise. Oba, tedy i Prof. Ing. Vladislav Čurn, Ph.D. z biotechnologického centra Zemědělské fakulty JU v Č. Budějovicích, jsou známí specialisté z oblasti molekulární biologie, biochemie a fyziologie resp. biotechnologie a genetiky rostlin, pokrývající hlavní směry zaměření obhajované dizertace. Zbývající členové komise byli představitelé specializovaných laboratoří katedry genetiky a mikrobiologie PŘF UK s výrazným zaměřením na genetiku a biochemii hospodářských rostlin a mikrobiálních populací a zástupci převážně Ústavů biologie a lékařské genetiky pražských lékařských fakult, s nimiž má PŘF společně akreditovaný tento DSP. Čtyři jmenovaní členové komise jsou členy OR, včetně předsedy, který je dlouholetým zkušeným předsedou OR DSP. Rovněž školitel doktorandky byl členem komise pro obhajobu.

Za těchto podmínek zahájil předseda komise ve 14.30 h veřejné jednání a po formálním přivítání a úvodu představil Ing. Drábkovou podle odborného životopisu a seznamu publikací a poskytl přítomným kopii předložené dizertace a autoreferátu (ten v české a anglické verzi). Uchazečka zahájila, po výzvě k přednesení tezí s charakteristikou současného stavu řešené problematiky, cílů práce a metodických přístupů, s uvedením konkrétních výsledků vlastní experimentální činnosti a odpovídajícími závěry, své vystoupení, do jehož výsledkové části začala systematicky zahrnovat odpovědi na připomínky a dotazy oponentů. Po upozornění, že ty budou předmětem samostatné části obhajoby, své vystoupení o obsahu dizertace značně zkrátila a pokračování vyvolávalo dojem určité nepřipravenosti. V jejím vystoupení nakonec chyběly i celkové závěry. Celá "přednáška" odpovídala, podle jednoho z oponentů, jeho hodnocení části literárního přehledu o ječmenu, sladování a "Českém pivu" jako "velmi zastručnělá, útržkovitá a ... vytržená z kontextu dalších kapitol ... o funkci a struktuře lakáz".

V další části obhajoby zazněly velmi podrobné a zasvěcené posudky obou oponentů s vysokým počtem otázek a připomínek (13 rep. 26, kde některé z připomínek kumulují celý jejich soubor na mnoha místech rukopisu), zvýrazňovalo kritický charakter posudků, který byl podtržen i vzácně shodným zá-

věrem posudků s "doporučením přijetí práce závislém na průběhu obhajoby a odpovědích na dotazy a připomínky". Oba posudky uvádějí rovněž výskyt "velkého množství překlepů a dalších formálních prohrěšků" (některé závažnější přímo citované v textu posudky) a "velmi vysoký výskyt neobratných, nepřesných až chybných formulací" (ne vždy jen pravopisného, stylistického a slohového charakteru), takže vedou k pochybnostem "zda a nakolik se autorka práce v popisované problematice skutečně orientuje".

V odpovědích na konkrétní otázky z posudků doktorandka poněkud zpřesnila svůj výklad, v porovnání s úvodním vystoupením, a velmi stručně uvedla předem připravená data, zatímco otázky s diskusním obsahem (např. vliv exprese genu pro lakázu specificky na kyselinu vanilovou; rozdíly v hladinách transkriptů mezi sledovanými odrůdami; názor na fungování sekvence KTEL a jeho diskuse s citovanou literaturou), vyžadující širší objasnění, zůstávaly často bez přijatelné odpovědi a vysvětlení. Rovněž reakce obhajující na formální výtky, včetně některých chybných údajů (rozdíly v pI téměř shodných proteinů; postup vkládání PCR produktů do plasmidu; porovnání počtu vhodných substrátů lakáz rostlin a hub apod.) byly neadekvátní. Nejpřekvapivější nejistota autorky byla spojena s otázkami na citovanou literaturu a pravidla jejích odkazů, včetně chybně přiřazované citace určitému faktu. Nebyla schopna přesvědčivě vysvětlit absenci citací z období 2011-15 (jen 11 odpovídajících citací z celkového počtu 164 v seznamu), aniž se přiklonila k nějaké z nabízených variant - citace nebyly, sledovala jsem jen období 1990-2010, nepovažovala jsem je za důležité. Ještě horší byl výkon u odpovědi na ad hoc dotazy členů komise v diskusi (která vyplynula z předcházející debaty s oponenty). Výsledky uvedené v dizertaci nebyly statisticky hodnoceny, nebyly uvedeny důvody výběru testovaných odrůd a neschopnost zopakovat popis postupu experimentů k určení struktury genu pro lakázu - vše to bylo autorkou považováno za technické nedostatky, v posledním případě s odkazem na "dlouhou dobu" od prováděných experimentů.

Průběh debaty a diskuse o získávání, prezentaci a hodnocení výsledků dizertace prokázal, že doktorandka má určité znalosti problematiky, což uplatnila u předem připravených odpovědí, ale jen obtížně dovedla diskutovat souvislosti, zvláště v širším kontextu ve vědecké rozpravě, která, v pravém slova smyslu, nemohla v tomto případě ani proběhnout. To stačilo sice k odpovídání některých otázek, ale asi ne k obhajobě řešené problematiky (výrok jednoho z oponentů). Rukopis práce měl mnoho formálních nedostatků, což mohlo být odstraněno přečtením rukopisu nezainteresovaným kolegou z pracoviště, když je neodhalil podle autorky školitel ani mnoho spolupracovníků, zřejmě příliš "zaslepených" přímou spoluprací. Celkovou úroveň textové části rukopisu zřejmě ovlivnila i skutečnost, že autorka zařadila obě související publikace in extenso jako přílohy dizertace, která byla jinak psána v plném znění, ale sama je považovala za hlavní součást díla, na kterou při obhajobě stále odkazovala.

K veřejně vystavené dizertační práci nepřišly komisi ani OR žádné připomínky a vyjádření a předseda, po vyčerpání diskusní problematiky, prohlásil další jednání komise za neveřejné.

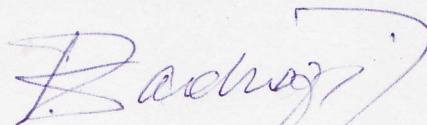
V této části zasedání, kterého se jako rovnoprávný člen

(bez hlasovacího práva) zúčastnil i druhý oponent (nebyl členem komise) byl podrobně probrán průběh a úroveň obhajoby a předmětné dizertační práce. Školitel ve svém příspěvku charakterizoval studentku jako spolehlivou a pracovitou členku laboratorního kolektivu, která však od samého počátku doktorského studia (2007) v kombinované formě, byla zahrnována velkým množstvím běžných ústavních úkolů, což se projevilo nejen v délce studia (8 let s termínem ukončení 30. září 2015), ale i neúnosným pracovním zatížením (dalších 9 spoluautorských publikací bez vztahu k tématu dizertace, z toho 3 s IF (2012-14), 3 bez IF (2007-12) a 3 užité průmyslové vzory (2010-12). Nikdy si však na to nestěžovala a závěrečná příprava dizertace, která probíhala v určitém časovém stresu, byla asi podceňena, stejně jako neformálně probíhající obhajoba, jež je vyvrcholením studia. Po konstatování, že všichni mají dostatek informací k uvážlivému hlasování o výsledku obhajoby, přistoupila komise k tajnému hlasování.

Z 9 členů komise bylo přítomno 8 a bylo odevzdáno 8 platných hlasů, z nichž 5 bylo pro hodnocení **NEPROSPĚLA** a 3 s hodnocením prospěla.

Toto hodnocení, bohužel, odpovídá i některým obdobím celého doktorského studia uchazečky, kdy SDZ složila až při opakování zkoušky (1. neúspěšná 18.10. 2012, 2. úspěšná hlasem předsedy 26.9. 2013; 3 členové této komise byli členy zkušebních komisí při obou pokusech) a v letech 2012-13 a 2013-14 byla celkově hodnocena v kategorii B.

Předseda komise pak veřejně oznámil výsledek hlasování **NEPROSPĚLA**, čímž z časových důvodů neúspěšně skončilo i celé doktorské studium (nemožnost opakování obhajoby upravené dizertační práce). Zasedání komise skončilo v 16.45 h.

Prof. RNDr. Stanislav Zadražil, DrSc
předseda OR a komise pro obhajobu

P.S. Nedílnou součástí zápisu o průběhu obhajoby, který je rovněž přílohou zápisu o hlasování, jsou oba oponentské posudky, uložené v materiálech o obhajobě.